

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MERAS

Sėlių a. 22, 32110 Zarasai, tel. (8 385) 37 154, faks. (8 385) 37 172, el. p. info@zarasai.lt

Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos Panevėžio valdybai
2016-10- Nr. (6.31 E)-
panevezys@stt.lt

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS KAIMO PLĖTROS SKYRIUJE

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos tvirtinimo“, Zarasų rajono savivaldybės administracijos Kaimo plėtros skyriuje (toliau – Skyriuje) buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimas organizuojant ir kontroliuojant paramos žemės ūkio ir kaimo plėtrai procedūrą. (Pasirinkta sritis – parama bičių laikytojams už papildomą bičių maitinimą).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 3 ir 4 straipsniais, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiuoju tyrimų tarnybos 2011 m. gegužės 13 d. direktoriaus įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, Zarasų rajono savivaldybėje 2016 metų trečią ketvirtį ir buvo atlikta įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizė (toliau – Analizė).

Analizę atliko Zarasų rajono savivaldybės administracijos darbuotojai valstybės tarnautojai, atsakingi už korupciją – Petras Ivanovas ir Birutė Kajutytė. Jie analizavo didelės korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą. Analizės metu siekė, kad korupcijos rizikos veiksniai būtų nustatyti probleminėse, aktualiose veiklos srityse ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiuoju tyrimų tarnybos 2016 m. liepos 4 d. rašte Nr. 4-09-534 „Dėl korupcijos tikimybės nustatymo 2016 metais“ pateiktus siūlymus, buvo pasirinkta korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę atlikti Zarasų rajono savivaldybės administracijos Kaimo plėtros skyriuje, vertinant veiklą, susijusią su paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai.

Analizė atlikta dokumentiniu ir žodiniu būdais, naudojant formalųjį, lyginamąjį, sisteminių metodų. Buvo surinkta medžiaga, surengti pokalbiai su analizuoto Skyriaus darbuotojais, nagrinėti teises aktai (Lietuvos Respublikos įstatymai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimai, Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai, Zarasų rajono savivaldybės mero potvarkiai, kt. teises aktai), kuriais savo darbe vadovaujasi Kaimo plėtros skyriaus bei šio skyriaus specialistai seniūnijose dėl Paramos bičių laikytojams už papildomą bičių maitinimą administravimo (toliau – Parama).

Šis administravimas yra valstybės (valstybės perduota savivaldybėms) funkcija (Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 28 punktas).

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 120 straipsnio 2 dalis skelbia, kad „Savivaldybės pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai“.

Savivaldybių institucijų veikla yra priskiriama viešosios teisės reguliavimo sričiai, o viešosios teisės normos yra imperatyvios ir yra įsakomojo ir privalomojo pobūdžio visiems teisinių santykių dalyviams.

Vadovaujantis teisės aktų reikalavimais galimas tik toks veikimas, kuris nurodytas teisės aktuose. Darbuotojo, atsakingo už šią sritį, pareigybiniuose nuostatuose nurodyta, kad administruoja paramos pagal Paramos bitininkystės sektoriui priemonės seniūnijoje (išduoda pažymas apie laikomas bičių šeimas, registruoja pažymas, atlieka patikras vietoje, pildo patikros ataskaitas, jas registruoja, priima pareiškėjų skundus, teikia ataskaitų ir priimtų sprendimų kopijas Nacionalinei mokėjimo agentūrai. Nustatyta, kad šias funkcijas darbuotojas atlieka vadovaudamasis teisės aktais. Korupcijai pasireikšti yra galimybė tik dėl žmogiškojo faktoriaus. Tik tuo atveju, jeigu darbuotojas atliks nesąžiningą ir nusikalstamo poelgį. Darbuotojo, atsakingo už Paramos skyrimą, Skyriuje nėra ir nėra pareigybiniuose nuostatuose įrašyta, kas konkrečiai kontroliuoja specialistus seniūnijose šiuo klausimu. Pagal pareigybinius nuostatus bendrai kontroliuoja Skyriaus vedėja.

Analizės atlikimo metu buvo vertinama ar nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri ir ar nėra tikimybės korupcijos apraiškos. Svarbiausias dėmesys buvo sutelktas į tai, ar teisės aktuose įtvirtinti sprendimo priėmimo principai, aiškūs ir suprantami kriterijai, sprendimų priėmimo terminai, aiškiai apibrėžti sprendimus priimančys subjektai, atskirtos sprendimo priėmimo ir kontrolės funkcijos, nustatyta sprendimų apskundimo tvarka. Gvildinama buvo ir ar nustatyta tvarka yra pakankama, konkrečiai apibrėžta, ar ji nesuteikia per daug įgaliojimų valstybės tarnautojams veikti savo nuožiūra.

Korupcijos tikimybės nustatymo metu buvo analizuotos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. 3D-357 „Dėl paramos teikimo bičių laikytojams už papildomą bičių maitinimą taisyklių patvirtinimo“ (toliau – įsakymas) nuostatos.

Įsakyme konkrečiai apibrėži reikalavimai, kaip bitininkams gauti Paramą.

Bičių laikytojas turi atvykti į savivaldybę pagal gyvenamąją vietą arba buveinės adresą ir pateikti asmens tapatybę patvirtinančią dokumentą, Išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų aprašą ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus. Jei ūkis ekologinis, bičių laikytojas savivaldybės darbuotojui turi pateikti sertifikavimo institucijos išduotą sertifikatą.

Savivaldybės darbuotojas patikrina, ar tinkamai užpildytas išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų aprašas, ar įrašyti rekvizitai yra teisingi (esant netikslumų, bičių laikytojas pateiktus duomenis pataiso), suveda duomenis į Paramos už papildomą bičių maitinimą informacinę sistemą (toliau – BIS) ir atspausdina paramos paraišką 2 egzemplioriais. Jei ūkis yra ekologinis, patikrina, ar pateiktas sertifikavimo institucijos išduotas sertifikatas.

Pareiškėjas ir savivaldybės darbuotojas parašais patvirtina atspausdintos paramos paraiškos ir Išlaidų apmokėjimą įrodančių dokumentų aprašo duomenų teisingumą. Pasirašyta paramos paraiška laikoma pateikta. Vienas paramos paraiškos egzempliorius atiduodamas pareiškėjui, kitas – saugomas savivaldybėje.

VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras pagal savivaldybės pateiktą informaciją:

1. Sutikrina paramos paraiškos duomenis su Ūkinių gyvūnų registro informacija einamųjų metų rugpjūčio 11 d. (ar sutampa laikomų bičių šeimų skaičius, valdos kodas. Jei nesutampa paramos paraiškoje nurodytas ir Ūkinių gyvūnų registre esantis laikomų bičių šeimų skaičius, parama bus suteikta už mažesnę bičių šeimų skaičių) ir su Žemės ūkio ir kaimo verslo registro duomenimis (ar pareiškėjas išmokų skaičiavimo metu registruotas valdos valdytoju ar partneriu).

2. Iki spalio 1 d. Nacionalinei Mokėjimo agentūrai (toliau – Agentūra) pateikia Paramos duomenų suvestinę raštu ir kompiuterinėje laikmenoje bei savivaldybėms (tik kompiuterinėje laikmenoje). Rašytinės pažymos ir duomenys kompiuterinėje laikmenoje turi sutapti.

Paramą skaičiuoja jau ne Savivaldybės darbuotojas. Agentūra, gavusi Paramos paraiškų bičių laikytojams už papildomą bičių maitinimą duomenų suvestinę, pagal joje pateiktą bičių šeimų skaičių apskaičiuoja kiekvienam paramos gavėjui skiriamą lėšų sumą ir visą skiriamą

lėšų sumą, taip pat atlieka paramos gavėjo pateiktos informacijos patikrą vietoje ir patikrina, ar bičių laikytojas ar jo sutuoktinis yra patvirtintas paramos gavėju pagal Kaimo plėtros plano priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ ir Lietuvos kaimo plėtros programos priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“.

Skyriaus veiklos vertinimas buvo atliktas pagal skyriaus atitiktį Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytiems kriterijams. Šios teisės akto normos priskiria prie sričių, kur egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė tuo atveju, kai pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas ir atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

Darbuotojai, susipažinę su situacija Skyriuje ir išnagrinėję teisės aktus šiuo klausimu, nustatė, kad paramos pasireiškimo tikimybė šiuo klausimu yra minimali, kadangi atitinka Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkoje nurodytus kriterijus.

Kaimo plėtros skyriaus darbuotojai seniūnijose atlieka kontrolės funkcijas už pinigines paramos skyrimą už papildomą bičių maitinimą, priežiūros vykdymas atliekamas kiekvienam paramos pareiškėjui.

Paramos prašymų ir reikiamų dokumentų priėmimo tvarka, o taip pat ir atsakomybė reglamentuota specialistų pareigybinuose nuostatuose.

Korupcijos rizika yra minimali ir dėl to, kad valstybės tarnautojams, vykdančiams paramos skyrimo, teikimo ir kontrolės funkciją, nesuteikti įgaliojimai skirti ar neskirti paramą.

Rajono Savivaldybės administracijos specialistai, atsakingi už korupcijos prevenciją, įvertinę teisinį reglamentavimą ir korupcijos pasireiškimo tikimybės analizės metu surinktą informaciją, nustatė, kad šioje srityje darbuotojai vadovaujasi teisės aktais, yra priimti visi būtini teisės aktai, nustatantys vykdomųjų funkcijų atlikimo procedūras. Šioje srityje didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė neegzistuoja.

PRIDEDAMA:

1. Zarasų rajono savivaldybės administracijos kaimo plėtros skyriaus nuostatai, patvirtinti rajono Savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. I-564 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės administracijos Archyvų skyriaus, Centralizuoto vidaus audito skyriaus, Informacinių technologijų tarnybos, Juridinio ir personalo skyriaus, Kaimo plėtros skyriaus, Kanceliarijos, Socialinės paramos skyriaus ir Vaiko teisių apsaugos skyriaus nuostatų tvirtinimo“, 4 lapai.

2. Kaimo plėtros skyriaus vedėjo pareigybės aprašymas, patvirtintas rajono Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. I-48 „Dėl valstybės tarnautojų pareigybių steigimo ir pareigybių aprašymų patvirtinimo“, 4 lapai.

3. Kaimo plėtros skyriaus vyresniojo specialisto seniūnijoje pareigybiniai nuostatai, patvirtinti rajono Savivaldybės administracijos direktoriaus 2006 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. I-150 „Dėl lankomosios priežiūros darbuotojų pareigybių naikinimo Zarasų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriuje ir Kaimo plėtros skyriaus vyresniųjų specialistų seniūnijose pareigybių steigimo“, 2 lapai.

Savivaldybės meras

Nikolajus Gusevas

Petras Ivanovas, (8 385) 37 177

Birutė Kajutytė, (8 385) 37 170